

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Wytyczne szczegółowe w zakresie przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.10 Infrastruktura na obszarach wiejskich oraz wdrożenie koncepcji inteligentnych wsi - obszar A Inwestycje w zakresie systemów indywidualnego oczyszczania ścieków

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Czesław Siekierski

/podpisano elektronicznie/

Warszawa, 26 kwietnia 2024 r.

Podstawa prawna

Wytyczne zostały wydane na podstawie art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. z 2024 r. poz. 261).

Obowiązywanie wytycznych

Niniejsze wytyczne obowiązują od dnia 15 maja 2024 r.

Spis treści

I. Słownik pojęć	4
II. Wykaz skrótów	5
III. Informacje ogólne	5
IV. Przyznawanie pomocy	6
IV.1. Warunki przedmiotowe	7
IV.2. Kryteria wyboru operacji	7
V. Wypłata pomocy	9
VI. Zobowiązania w okresie związania celem	9
VII. Zwrot pomocy	10

I. Słownik pojęć

aglomeracja – aglomeracja w rozumieniu art. 86 ust. 3 pkt 1 ustawy prawo wodne

beneficjent – podmiot, któremu przyznano pomoc

gmina – gmina w rozumieniu art. 1 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym

krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych – program, o którym mowa w art. 88 ust. 1 ustawy prawo wodne

okres związania celem – okres po wypłacie pomocy, w trakcie którego beneficjent powinien utrzymać spełnianie warunków przyznania i wypłaty pomocy oraz realizować lub zrealizować określone zobowiązania w ramach danej interwencji PS WPR

plany gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy – dokumenty planistyczne, o których mowa w art. 315 pkt 1 ustawy prawo wodne

przydomowa oczyszczalnia ścieków – zespół urządzeń technicznych służących do gromadzenia, oczyszczania i neutralizacji ścieków wytwarzanych w jednym lub kilku gospodarstwach domowych spełniających normę EN 12566-3+ A2:2013

regulamin naboru wniosków – regulamin naboru wniosków o przyznanie pomocy, o którym mowa w ustawie PS WPR

wnioskodawca – podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy

wskaźnik skanalizowania – wyrażony w % iloraz liczby ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej znajdującej się na obszarze gminy/gmin, na którym jest planowana realizacja operacji, i liczby mieszkańców na tym obszarze

wskaźnik zwodociągowania – wyrażony w % iloraz liczby ludności korzystającej z sieci wodociągowej znajdującej się na obszarze gminy/gmin na którym jest planowana realizacja operacji, i liczby mieszkańców na tym obszarze

wytyczne podstawowe – wytyczne podstawowe w zakresie pomocy finansowej w ramach PS WPR

związek międzygminny – związek gmin utworzony na podstawie przepisów ustawy o samorządzie gminnym

II. Wykaz skrótów

ARiMR – Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa

EFROW – Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich

GUS – Główny Urząd Statystyczny

I.10.10 – interwencja Infrastruktura na obszarach wiejskich oraz wdrożenie koncepcji inteligentnych wsi w ramach PS WPR

PS WPR – Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027

rozporządzenie 2021/2115 – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFROW) oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013

SW – samorząd województwa

ustawa o samorządzie gminnym – ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym

ustawa PS WPR – ustawa z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027

ustawa prawo wodne – ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne

WOP – wniosek o płatność

WOPP – wniosek o przyznanie pomocy

III. Informacje ogólne

1. Niniejsze wytyczne uzupełniają wytyczne podstawowe w odniesieniu do I.10.10 w zakresie obszaru A – systemy indywidualnego oczyszczania ścieków.
2. Niniejsze wytyczne określają:
 - 1) warunki przyznawania pomocy;
 - 2) kryteria wyboru operacji wraz z określeniem minimalnej liczby punktów umożliwiającej przyznanie pomocy oraz kryteriami rozstrzygającymi;

- 3) warunki realizacji operacji;
 - 4) formę, w jakiej przyznawana jest pomoc, maksymalną wysokość pomocy oraz maksymalny dopuszczalny poziom pomocy;
 - 5) warunki wypłaty pomocy;
 - 6) zobowiązania w okresie związania celem;
 - 7) warunki zwrotu wypłaconej pomocy.
3. Pomoc realizuje następujący cele szczegółowe WPR:
- 1) „przyciąganie i wspieranie młodych rolników i innych nowych rolników oraz ułatwienie zrównoważonego rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich”;
 - 2) „promowanie zatrudnienia, wzrostu, równości płci, w tym udziału kobiet w rolnictwie, włączenia społecznego i rozwoju lokalnego na obszarach wiejskich, w tym biogospodarki o obiegu zamkniętym i zrównoważonego leśnictwa”.
4. Niniejsze wytyczne zostały wydane w celu prawidłowej realizacji zadań przez ARiMR i SW związanych z przyznawaniem, wypłatą i zwrotem pomocy finansowej, w szczególności w celu opracowania ogłoszenia o naborze wniosków o przyznanie pomocy, regulaminu naboru wniosków oraz procedur dotyczących przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy.

IV. Przyznawanie pomocy

1. Pomoc przyznaje się:
 - 1) gminie lub związkowi międzygminnemu;
 - 2) w formie refundacji części kosztów kwalifikowalnych rzeczywiście poniesionych przez beneficjenta;
 - 3) w wysokości do 75% i nie mniej niż 30% kosztów kwalifikowalnych operacji.
2. Limit pomocy na obszar gminy w okresie realizacji PS WPR wynosi 1,5 mln zł.
3. Ocena WOPP jest przeprowadzana z zastosowaniem preselekcji, określonej w wytycznych podstawowych.
4. Pomoc przyznaje się, jeżeli operacja będzie realizowana bez podziału na etapy i maksymalny okres realizacji operacji wynosi 24 miesiące od dnia zawarcia umowy o przyznaniu pomocy.
5. Pomoc finansowana jest:
 - 1) z EFRROW w części obliczonej jako zaokrąglony w dół do pełnych groszy:

- a) iloczyn kwoty pomocy i ilorazu liczby 0,43 oraz 0,75 – w regionie Warszawa,
 - b) iloczyn kwoty pomocy i ilorazu liczby 0,5532 oraz 0,75 – w pozostałych regionach;
- 2) ze środków budżetu państwa w pozostałej części.
6. Kwotę kwalifikowalnych wydatków publicznych, w rozumieniu art. 91 rozporządzenia 2021/2115, ustala się jako iloraz kwoty pomocy oraz liczby 0,75.

IV.1. Warunki przedmiotowe

1. Pomoc przyznaje się na operację polegającą na budowie przydomowych oczyszczalni ścieków.
2. Pomoc przyznaje się, jeżeli operacja będzie realizowana na terenach położonych poza:
 - 1) granicami administracyjnymi miast z wyłączeniem miast o liczbie ludności nie większej niż 5 tys.,
 - 2) obszarami aglomeracji zdefiniowanymi w krajowym programie oczyszczania ścieków komunalnych.
3. Pomoc przyznaje się na operację, realizowaną na nieruchomościach do których wnioskodawca posiada prawo do dysponowania przez okres realizacji operacji oraz co najmniej przez okres związania celem.

IV.2. Kryteria wyboru operacji

1. Jeżeli:
 - 1) podstawowy dochód podatkowy gminy, w której jest planowana realizacja operacji, w przeliczeniu na mieszkańca, obliczany zgodnie z przepisami o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, kształtuje się w roku, w którym nastąpiło ogłoszenie o naborze wniosków o przyznanie pomocy, na poziomie:
 - a) nie więcej niż 50% średniej wojewódzkiej – przyznaje się 4 punkty,
 - b) powyżej 50% średniej wojewódzkiej i nie więcej niż 75% średniej wojewódzkiej – przyznaje się 2 punkty,
 - c) powyżej 75% średniej wojewódzkiej i nie więcej niż 100% średniej wojewódzkiej – przyznaje się 1 punkt;
 - 2) średnia stopy bezrobocia w powiecie, na którego obszarze jest planowana realizacja operacji, w okresie ostatnich 12 miesięcy poprzedzających miesiąc rozpoczęcia terminu naboru wniosków o przyznanie pomocy była wyższa lub

- równa średniej wojewódzkiej stopie bezrobocia w tym okresie – przyznaje się 1 punkt;
- 3) wskaźnik zwodociągowania gminy, na której obszarze jest planowana realizacja operacji, według danych GUS dostępnych na dzień rozpoczęcia naboru wniosków o przyznanie pomocy, wynosi:
 - a) powyżej 80% – przyznaje się 2 punkty,
 - b) powyżej 60% i nie więcej niż 80% – przyznaje się 1 punkt;
 - 4) wskaźnik skanalizowania gminy, według danych GUS, dostępnych na dzień rozpoczęcia naboru wniosków o przyznanie pomocy, wynosi:
 - a) nie więcej niż 40% – przyznaje się 3 punkty,
 - b) powyżej 40% i nie więcej niż 50% – przyznaje się 2 punkty,
 - c) powyżej 50% i nie więcej niż 60% – przyznaje się 1 punkt;
 - 5) operacja jest planowana na obszarze gminy, na którym jednolita część wód powierzchniowych jest zagrożona nieosiągnięciem celów środowiskowych wskazanych w planach gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy – przyznaje się 1 punkt;
 - 6) operacja jest planowana na obszarze miejscowości, w której występuje jedna z form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody albo strefa ochronna granicząca z formą ochrony przyrody:
 - a) park narodowy, park krajobrazowy lub rezerwat przyrody – przyznaje się 3 punkty,
 - b) otulina parku narodowego, otulina parku krajobrazowego, otulina rezerwatu przyrody, obszar chronionego krajobrazu lub obszar Natura 2000 – przyznaje się 2 punkty,
 - c) pomniki przyrody, stanowisko dokumentacyjne, użytek ekologiczny, zespół przyrodniczo-krajobrazowy lub ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów – przyznaje się 1 punkt;
 - 7) zostanie spełnione kryterium dotyczące specyfiki regionu – przyznaje się 2 punkty.
2. SW określa kryterium dotyczące specyfiki regionu, o którym mowa w ust. 1 pkt 7, w taki sposób aby nie pozostawało w sprzeczności z kryteriami określonymi w ust. 1 pkt 1 – 6 oraz wskazuje sposób jego weryfikacji.

3. W przypadku gdy operacja będzie realizowana na obszarze więcej niż jednej miejscowości, gminy lub powiatu, punkty w ramach kryterium, o którym mowa w ust.1 przyznaje się:
 - 1) pkt 1–4 – punkty odpowiednie dla średniej arytmetycznej z wartości liczbowych dla wszystkich gmin lub powiatów;
 - 2) pkt 5 – jeśli jest ono spełnione dla wszystkich gmin;
 - 3) pkt 6 – najwyższą z wartości punktowych dla tych miejscowości.
4. Pomoc może być przyznana na operacje, które uzyskały co najmniej 8 punktów.
5. W przypadku operacji, które uzyskały taką samą liczbę punktów, o kolejności przyznania pomocy decyduje liczba punktów uzyskanych w ramach kryterium, o którym mowa w ust. 1 pkt 6, przy czym pierwszeństwo w uzyskaniu pomocy ma operacja, która uzyskała większą liczbę punktów.
6. Jeżeli niemożliwe jest ustalenie kolejności zgodnie z ust. 5, o kolejności przyznania pomocy decyduje podstawowy dochód podatkowy gminy w której jest planowana realizacja operacji, w przeliczeniu na mieszkańca, obliczany zgodnie z przepisami o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, przy czym pierwszeństwo przysługuje operacji z niższym podstawowym dochodem podatkowym gminy.
7. Jeżeli wnioskodawcą jest związek międzygminny przez dochód podatkowy gminy, o którym mowa w ust. 6 należy rozumieć średnią arytmetyczną takich dochodów ze wszystkich gmin na terenie których planowana jest operacja.

V. Wypłata pomocy

1. Warunki wypłaty pomocy zostały określone w wytycznych podstawowych.
2. Ponadto pomoc jest wypłacana, jeżeli złożenie WOP nastąpi w terminie 24 miesięcy od dnia zawarcia umowy o przyznaniu pomocy lecz nie później niż do 30 czerwca 2029 r.

VI. Zobowiązania w okresie związania celem

1. Zobowiązania w okresie związania celem zostały określone w wytycznych podstawowych.
2. Ponadto beneficjent jest zobowiązany do zachowania prawa do dysponowania nieruchomościami na których została zrealizowana operacja.

VII. Zwrot pomocy

1. Warunki zwrotu pomocy zostały określone w wytycznych podstawowych.
2. Ponadto beneficjent jest zobowiązany do dokonania zwrotu kwoty pomocy w przypadku braku zachowania prawa do dysponowania nieruchomościami na których została zrealizowana operacja, w wysokości proporcjonalnej do okresu, w którym nie spełniono wymagań w tym zakresie.